

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

פרשת וארא

עלון מס' 72 | שנה 2

בדרך הפרשה

מיד להכנעה מחלטה ולשחרור בני ישראל?
רבתינו הראשונים עסקו רבות בשאלה זו. בפרק זה
עלו ונדונו שאלות מרכזיות באמונה, שאלת "ידיעה
ובחירה", הכיצד הכביד הקב"ה את לב פרעה, וכי
נטל ממנו את זכות "הבחירה החפשית" שיש לכל
אדם? שאלות אמוניות רבות יש בספור גלות וגאלת
מצרים. הסברתי לתלמיד שאינני רוצה לצלל לעמק
שאלות אלה בשלב זה, ואשתדל להסביר לו ע"י
גישה מחשבתית שנוגעת לעולמו ואקטואלית עבורו.
מספר על עני ואביון שהתאמץ כל ימיו להשיג
פרוטות למזון ומחיה. ביום רגיל היה רוכש פת-קבר
(לחם שחור גם ויבש, מאכל עניים). ב"מים נדירים,
בהם האיר מזלו, היה קונה גם בצל אחד ללפת בו
את הפת. מרבית ימיו עברו עליו באכילת לחם יבש,
כשהוא חולם על "יום מאשר" בו יוכל גם לקנות

פרשתנו פרשת וארא עוסקת במעט פלה במכות
שהכה ה' את פרעה ואת המצרים. בפרשה
מתארות שבע המכות הראשונות, ממפת דם ועד
מפת ברד.

השבוע שאל אותי תלמיד ישיבה 'בני-ברקי'
מצטיין, נער שעשה את "הדרך הארצה" מבית
ספר פלתי לתלמוד תורה של חנוה העצמאי
בפריפריה, נעזר רבות ע"י פעילות 'קרן ההסעות'.
וזכה להצליח בעולם התורה: הרי הקב"ה הוא
"כל יכול", ובמאבק בין הקב"ה לבין פרעה אין
בכלל ספק "מי ינצח". ברור שידו של הקב"ה
תהיה על העליונה ופרעה יגרש בסוף את עם
ישראל מארצו. אם כן, למה הביא הקב"ה עשר
מכות? הרי יכול היה להביא כבר בהתחלה את
מפת בכורות, מפת מחץ, ולגרם לפרעה להגיע

בצל...

והי היום, העני התהלה בצדי הדרכים, ראשו שפוף וגבו כפוף, והנה, עינו קולטת ברק. ניצוץ. הוא מתכופף עוד, ומוצא מטבע זהב בתוך הבץ שבצדי הדרך. מטבע זהב! אמנם קטן, אך עשוי זהב! הוא שוטף ומנקה את המטבע, כשהוא מדמין את עשרו הגדול ואשרו הרב!

משתרף לו האביון לעבר השוק. נעליו קרועות ובץ חודר לבין אצבעות רגליו. מעילו מרוט ובקשי עוטר את גופו. שָׁעָרו מגדל ופרוע, מחסר יכלת לשלם לספר, גופו מלכלך כי אין בידו לשלם כניסה למרחץ העירוני. בדרך לשוק, מטבע הזהב אחוז היטב בכף ידו הקמוצה, חושב הוא על 'דף חדש בחיים', מדמין את האפשרויות שנקרות כעת לפניו...

מגיע הוא לשוק ופונה מיד לדוכן הירקות. עומד וקורף בארשת חשיבות, מכחכח בגרונו כדי שקולו ישמע בבהירות, ואומר לירקן בקול חשוב בעודו מושיט את מטבע הזהב: "אדוני! באתי לקנות שק שלם של בצל!"

או! איזו מסכנות! כמה עליבות! יש לה מטבע זהב, משמים שלחו לה מטמון! זה מה שאתה קונה? נשאר בבענייתך? נותרת בנמיכותך?

כה נהג הקב"ה עם אבותינו במצרים. המשנה אומרת כי מכות מצרים ארכו שנה שלמה, ובשנה זו לא רדו בכני ישראל. אמנם לא היינו בני חורין, אך כבר פסקה עבודת הפרה. הנביא ישעיה אומר "ונגף ה' את מצרים נגף ורפוא, ושבו עד ה' ונצטר להם ורפאם". נאמר על כה בזהר-הקדוש "נגף - למצרים, ורפוא - לישראל. בזמן שה' הכה את מצרים, בינתיים הוא מרפא את ישראל.

ממה היו צריכים רפואה? מתפיסת העבודת, מרפיון הדעת ומתחישת הגלותיות. במשך מאות שנים שקעו בחלשה, בחדלון, באפסיות - מול העריצות המצרית. לא את הגוף בלבד שעבדו המצריים, כי גם את הנפש, את הדעת והאישיות. הם הרגילו את עמ'י להיות עבדים שפופים וכנועים, את גבם נתנו למפיים, וכה מבלי לעצור ולחשוב. התרגלו למצב.

כמו העני המסכן שברגע של יכלת נשאר עם הבצל, מסכן כל כה עד שאבד יכלת חשיבה ומעוף השאיפה. כה היו בני ישראל, כנועים ושבורים, בגוף ובנפש. משה רבנו שומע מהקב"ה ואומר לבני ישראל: "והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים". דרש רבנו

ה'חדושי הרי"ם' שלקראת יציאת מצרים מוציא אותנו הקב"ה ממצב של אדישות וכניעה - למצב של הרמת ראש ותקווה לעתיד טוב הרבה יותר! תפסיקו לסבל את המצב - והגאלה בוא תבוא!

הקב"ה הביא שנה של "בין הפרקים". בעשר מכות הקב"ה מוכיח עליונות על המים ועל היבשה, על החיות הגדולות והקטנות, על המזלות ועל המאורות, כאשר המטרה המרכזית היא "שקום נפשי" של בני ישראל. שנה של מנוח גופני שמטרתו היא מנוח נפשי. שנה בה יתרגלו לאט לאט לתחושת החרות, כמו יציאה מאפלה לאורה שנעשית בהדרגה... הקב"ה לא מוציא אותנו ממצרים בשביל לאכל בצל, אלא בשביל קבלת התורה! ולכן נדרשת תקופת מעבר...

סימתי את ההרצאה הארפה שלי מול בחור הישיבה המצטיין. הוא יושב בשקט, קשוב, ואני מזוהה שהדברים נספגים בתוכנתו. לאחר דקה-דקותים הוא מביט בי, מהנהן באטיות בראשו, ומתחיל להגיב בשקט, ומלותיו מדודות ומחשבות: "הרב, אני מבין לגמרי! כשהייתי צעיר למדתי בבי"ס פלוני. לא תורה ולא קדשה. לא צניעות ולא שבת. לא אני ולא הורי הרגישו חסר! לא חשנו כל חלל. ככה גדלנו, אני ואחיותי, בחיים של ריקנות ושל בלוי; ההורים יוצאים לעבד, סבתא שומרת עלינו אחרי בית הספר, סופי שבוע - ים, טיול קטן, קניות ואכל... בכלל לא הרגשנו שיש משהו אחר.

כאשר זכינו לעבר לתלמוד תורה, היה לי מאד קשה. הגעתי בכתי ו'. חברי כבר התחילו גמרא ואני לא הפרתי חמש ומשנה. התחלנו ללכת לבית הכנסת בכל שבת, אך לא היה לי משג מה עושים, מה הסדר של התפלה, מתי עומדים ומתי מחברים רגלים' בעמידה.

בתלמוד תורה התחילו לדבר על מעבר לישיבות קדושות. לא אני ולא הורי חשבו על זה בכלל. עולם זה. שחר לבן. יום למוד ארה, ארה ארה, גמרא, גמרא, גמרא... הורי ואני אמנם "התחזקנו" בדת, אך לא ידענו בדיוק מה ולמה, לא היינו שם באמת... עדין היו נסיונות, מפגשי משפחה, 'חפשות'...

ואז הפציע לחיינו יוסי. יוסי היה פעיל קרן ההסעות בתלמוד תורה. הוא היה מוסר שעורים מעניינים בכתות זו וזו. שואל שאלות מאתגרות בפרשת השבוע ודן אתנו בדיונים הלכתיים מרתקים. הוא גם היה מוציא אותנו לפארק, מארגן משחקי חברה,

שיחות במעגל, וגם ממחה ב'על האש'...

יוסי הגיע גם לבקר אצלנו בבית. היו לנו שיחות, לי ולהורים שלי, על משמעות הדת, התורה הרוחנית שבשמירת מצוות, ועלו הרבה שאלות שגם יוסי אמר שהוא מתקשה להסביר. באחת הפעמים בא אתו רב של 'קרן ההסעות', שממש גם מנהל תלמוד תורה. ישבנו הרבה זמן. הוא הסביר לנו דברים והקשיב לקבטים. הוא הבין אותנו. הרגשנו שהוא מכבד אותנו במקום בו אנחנו נמצאים ללא כל דעה קדומה, וללא כל שמץ של שפוטיזם.

הרגשתי שאני מגלה טעמים חדשים בחיים. התחלתי להבין שיש דברים יותר חשובים ויותר טעמיים מבצל....

בתקופת הבר-מצוה לונה אותנו יוסי הפעיל, בצורה מגברת; אף להתכונן לעליה לתורה, איפה קונים מגבעת, בחירת אולם עם פשרות טובה ומחצת הפרדה... ואפילו עזר לנו בבית הדפוס עם 'הזמנה' מתאימה לבר מצוה של ילד בתלמוד תורה. הכל היה זר לנו, ויוסי היה לנו לעיניים!

בכתה ח' הוא ממש תפס פקוד. אמנם אבא כבר ידע הרבה יותר, ולאמא היו חברות שעזרו, אף בתקופת הרשום לשיבות, הבחינה והראיון האישי - לא הייתי מצליח מילימטר בלי יוסי! יחד עם ההורים ומחנה הפתח בחרנו ישיבה שהכי טובה - בשבילי. הוא לונה ברגישות, באהבה, תמיד לכל ארץ הדרך.

והנה אני כיום, שנה שלישית בישיבה. קשתי הקליטה לא שברו אותי, והקורונה לא הכניעה אותי. בלי

ההכנה לא הייתי מחזיק מעמד. אני מבין את מה שהרב הסביר לי! גם אני הייתי כמו עבד במצרים. משעבד לעולם הזה ובכלל לא יודע שיש משהו אחר, משהו גבוה יותר וערפי יותר. ללא תקופת המעבר הייתי נופל בישיבה.

ה' שלח את משה להוציא את בני" מעבדות לחרות. ה' שלח את 'קרן ההסעות' להוציא אותי משעבוד - לחרות עולם!

קוראים יקרים! אני כותב שורות אלה פשדמעות בעיני. הרואה בחור זה, לא יאמין היכן היה לפני שנים מספר. המפיר את משפחתו, הוריו ואחיותיו הלומדות 'בבית יעקב' לא יזהו כמעט את העבר העלוב והדלות הרוחנית בהם גדלו. ב'ה! יש שכר לפעלתנו נאם ה', ושבו בנים מארץ אויב. ארץ תלאות, מדבר שממה וציה רוחני! יש אלפי ילדים שעדין מצפים ל'יוסי' שיבוא וידריכם לדרך התורה. ישנם אלפי ילדים ש'קרן ההסעות' עדין לא הגיעה אליהם. אנא, היו שתפים עמנו ונזכה להרחיב את הפעילות, להוסיף קני' הסעה לבתי ספר ותלמודי תורה של 'חננה העצמאי', להוסיף פעילות הדרכה ולווי להורים ולנערים ברשום לישיבות, להגביר את הפעילות בקרב הישיבות הקטנות - לווי תלמידים, תגבור למודים, הדרכת צוות ותאומי צפיות, ההכרחיים להשתלבות הנערים. יציאת מצרים של ממש! הרם את ידה התזקה, הושט זרוע נטויה, ותזכה למורא גדול!

בדרך החננה

בשבוע שעבר, בפרשת שמות, קראנו על לדתו של מושיעו של ישראל, משה רבנו. מענין הדרך פי בלדתו אינו התורה מזפירה את שמות קרובי משפחתו! "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי".

לא נאמר כי אביו הוא עמרם ואמו היא יוכבד בת לוי. גם בהמשה נאמר: "ותמצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו", והיא אינה קרויה בשמה. אמנם בהיותו בן שמונים שנה, כשהוא נשלח ממדין מצרימה, אנו מוצאים לראשונה שם של קרוב משפחה של משה

"הלא אהרן אחיה... דבר ידבר הוא..."

רק בכרשתנו, פרשת וארא, מפרטת התורה את שמות בני המשפחה: "ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה". הלא דבר הוא! מה מלמדת אותנו התורה בזה?

דרש רבנו משה פינשטיין זצוק"ל כי יש החושבים שמנהיג עולה לגדולה מפאת חשיבות משפחתו, וצדיק מתפתח בגלל חוסו הרם. זה לא נכון! משה היה אמנם בנם של עמרם ויוכבד, גדלי הדור ומיחסים

בְּלִבּוֹת! בְּמַגְלָה הִיָּה פְרוּט שֶׁל יְחוּסְנוֹ עִם הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת גְּדוֹלֵי הַדּוֹרוֹת! חָבֵל עַל דְּאֲבָדִין!". הַבֵּיט חַיִּים הַצְעִיר בְּאָמוֹ, וְהַצְהִיר: "אָמָא, אַל תִּצְטַעְרִי! אֲשַׁקִּיעַ! אֶלְמַד! אֲנִי אֲתַחִיל שׁוֹשְׁלֵת יְחֻסִּין חֲדָשָׁה! מִמְּנֵי זֶה מִתְחִיל!" סִיעוּ ל'קָרְן הַהַסְעוֹת' לְהַתְחִיל וְלִיָּסֵד "מַגְלֹת יְחֻסִּין!" שְׂמַחְכֵם יְהִיָּה חֲרוֹת בְּזֶהב מְקַדָּשׁ ב'מַגְלַת הַיָּסוּד' שֶׁל רַבְנֵי הַדּוֹר הַעֲתִידִי! מְכַל קוֹ הַסְעָה מִתְחִילָה שׁוֹרָה אֲרָכָה שֶׁל בְּנֵי תוֹרָה! מְכַל פְּעִילוֹת יוֹצְאוֹת הַמְשַׁכְּיוֹת מִפְּאַרְתִּי!

כ"ק בעל הדברי חיים' מצאנז צוק"ל

בְּיֹתֵר, וְעִמָּרְם הוּא גַם בֵּין הָאֲרָבָעָה שְׂמֵתוֹ לְלֹא חֲטָא וְעוֹוֹן, רַק "בְּעֵטְיוֹ שֶׁל נָחֵשׁ" (בְּגִלְלֵי חֲטָא עֵץ הַדַּעַת שֶׁנִּגְנָר עַל בְּנֵי אָנוּשׁ לְמוֹת). אִךְ מִשָּׁה גְּדֹל בְּזָכוֹת עֲצָמוֹ! הוּא הִיָּה רְאוּי, הוּא הִיָּה צְדִיק! עַל כֵּן מַעְלִימָה הַתּוֹרָה אֶת יְחוּסֵי, לְלַמֵּד כִּי הוּא עֵלָה וְהַתְעַלָּה בְּכַח "יְחוּס עֲצָמוֹ", מַעֲשֵׂיו הַטּוֹבִים וְצְדִקוֹתוֹ הַמִּיְחַדָּת. רַק כְּאֲשֶׁר מִשָּׁה רַבְנֵי מַגִּיעַ לְגִיל שְׂמוֹנִים, כְּשֶׁהוּא כְּבָר נִכְנָס וְיוֹצֵא לְפָנָי פְּרָעָה וּמְשַׁמֵּשׁ מְנַהִיג בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מוֹסִיפָה הַתּוֹרָה וּמַגְלָה כִּי יֵשׁ לוֹ "גַּם" יְחוּס. הַיְחוּס הוּא תוֹסֶפֶת וְלֹא עֶקֶר. יָלַד אֵינוֹ זָקוּק לְיְחוּס מִשְׁפָּחָתִי כְּדֵי לְעֲלוֹת בַּתּוֹרָה. ב'קָרְן הַהַסְעוֹת' דוֹלִים יְהִלּוּמִים וּנְשָׁמוֹת אִף מִמְקוֹמוֹת שֶׁלְכַאֲוָרָה רְחוּקִים הֵם מִיְחוּס וּמִשְׁפָּחָתִיּוֹת. נוֹתְנִים הַזְדַּמְנוֹת לְכָל יָלַד לְגֹדֵל בַּתּוֹרָה! אָמַר לִי רֹאשׁ יִשְׂרָאֵל נִכְבָּד: "אֲנִי דוֹקָא אוֹהֵב אֶת הַתְּלִמִּידִים שֶׁמַּגִּיעִים מִבְּתֵי הַסֵּפֶר שֶׁל חֲנוּוָה הַעֲצָמָאִי בְּפָרִיפְרִיּוֹת. הֵם עֲמִלִּים. חוֹתְרִים לְהַשְׁגִּים. הֵם יוֹדְעִים כִּי "אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי". הֵם מוֹכִיחִים כִּי לְכָל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ חֵלֶק בַּתּוֹרָה! כְּאֲשֶׁר נִשְׁרַף בֵּיתוֹ שֶׁל רַבְנֵי חַיִּים מִצָּאנּוֹ בְּיַלְדוּתוֹ, רָאָה אֶת אָמוֹ מִתְיַפְחֵת בְּבִכּוֹ. בְּקֶשׁ חַיִּים הַצְעִיר לְהַרְגִיעָהּ, וְאָמַר שְׂאִין לְבָכוֹת עַל תְּכוּלוֹת הַבֵּית, הַעֶקֶר שֶׁב"ה אֲנָשִׁים לֹא נִפְגְּעוּ, וְכִי יִצְאוּ כָּלֶם בְּרִיאִים וְשְׁלֵמִים. הַשִּׁיבָה אָמוֹ: "יודעת אני כי רהוט נתן להשיג, ובגדים אפֿשר לְרַכֵּשׁ. אֲנִי בּוֹכֶיָה עַל 'מַגְלַת יְחֻסִּין' שֶׁעֲלָתָה

בְּדֶרֶךְ הַסְּגָלָה

הָרַב, עָלִי לְשַׁפֵּר אֶת יְחֻסִּי עִם אַחֵי הַמְּסַפֵּן. אִךְ כָּעַת אֵינְנִי יָכוֹל לְעוֹר לּוֹ. אִי"ה כְּאֲשֶׁר הַעֲסָקִים יִתְצַבּוּ, אֲתַפְנֶה לְעוֹר לּוֹ...". רַבְנֵי ה'חֲתָם סוֹפֵר' אֵינוֹ מְקַבֵּל אֶת 'הַצְעַת' הַסּוֹחֵר. הוּא פּוֹנֵה לְסוֹחֵר וּמְסַבִּיר: "בְּפָרְשֵׁתְנוֹ אוֹמֵר הַקַּב"ה 'וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל...'. צְרִיָּה לְהַבִּין מֵהִי "וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי", מִי עוֹד שָׁמַע? אֶלָּא, בְּשָׁעָה שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ בְּמִצְרַיִם, שָׁמַעוּ אֶת נְאֻקַּתְם שֶׁל

מְסַפֵּר כִּי סוֹחֵר יְדוּעַ בָּא לְרַב הָעִיר, רַבְנֵי ה'חֲתָם סוֹפֵר', לְבַקֵּשׁ אֶת בְּרַכַּת הָרַב. "כְּבוֹד הָרַב! עֲסָקִי נִקְלְעוּ לְקִשְׁיִים. אֵינְנִי רוֹצֶה לְהַגִּיעַ חֲלִילָה לְאַסּוֹן עֲסָקִי, וְעַל כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת בְּרַכַּת כְּבוֹד הָרַב לְשׁוּב וּלְהַתְפָּרֵס בְּכַבּוֹד". הָרַב מַאֲזִין בְּכַבֵּד רֹאשׁ, וְעוֹנֶה לְסוֹחֵר: "שָׁמַעְתִּי כִּי אַחִיָּה עָנִי וְאַבְיוֹן וְהִנֵּה מִתְעַלֵּם מִמַּצְבוֹ. מִדּוּעַ אֵינְךָ עוֹמֵד לִימִינוֹ לְסַעְדוֹ וּלְכַלְכְּלוֹ?" הַסּוֹחֵר עוֹמֵד בְּמִבּוֹכָה וּמִתְנַצֵּל בְּפָנָי הָרַב: "נִכּוֹן, כְּבוֹד

רבינו החתם סופר זיע"א

האחרים. למרות שאפופים היו סבל, שמעו את אנחת האילת. השתדלו כל אחד להקל על סבל רעהו ולסייע איש לאחיו. בשכר שמיעתם זו – שמע הקב"ה את נאקתם והושיעם!
 אדרבא! – מסים החתם סופר – עזר עכשו לאחיה האביון, שמע את קשיו, ובכה ישמע הקב"ה את תפלותיה ויושיעה בכל אשר אתה צריה.
 עם ישראל נתון במצב סבוה. קשיים רפואיים ופחד מהנגיף. קשיים חנוכיים עקב הסגרים הבאים והולכים. קשיים כלכליים ועסקיים. הסגלה להצלחה ולקבלת התפלות היא לשמע את זעקת האחר! לסייע ליהודים אחרים! המאזין לקריאת אחיו – לשמע ה' את קריאתו!

בְּדֶרֶךְ הָאֱמוּנָה

והדלות זועקים מכל פנה – אה באחת מפנות הביית יושב רבי זושא וקורא פרקי תהלים בדבקות, כשנהרה של שמחה וארשת רוחנית נסוכים על פניו... אור גדול! מקבל רבי זושא את פני האורח בכבוד, ואף מגיש לו כזית לחם יבש ומעט מים. החסיד אומר כי הוא בא בשליחות הקדוש! המגיד ממעזריטש שלחו אלי! כשמוע רבי זושא את שם רבו, קם בהדרת כבוד. החסיד פותח ושואל: "שאלתי את רבי כיצד נתן לברך על הרעה בשמחה ורוקמות רוח כפי שמברכים על הטובה. הרבי הפנה אותי אליה. אנא הסבר לי דברי חכמים אלה!"

מביט בו רבי זושא בתמהון, מרים עיניו בתמימות ומשיב: "אתה בטוח שהרבי שלח אותה אלי? וכי מגיז לי לדעת...? הרי מעולם לא הויתי דבר רע... ה' כל כה טוב כלפי! יש רק טוב, הכל טוב, אולי אתה צריה לשאל מי שסבל בחיים, אדם שמדת הדין פגעה בו... אני באמת לא יודע כי מעולם לא קרה לי דבר רע...".

רבי זושא ידע שהכל טוב. הוא לא נזקק 'לתרגם' את מעשיו של הקב"ה מרע לטוב. עלינו להאמין כי מאתו יתברך לא יצאו רעות!

השבע, ביום ב' בשבט, חל יום ההולא של הצדיק הקדוש רבי זושא מאניפולי, אחי הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק. מפלג היה רבי זושא באמונה פשוטה, ומצין במדת הענוה ושפלות הרוח – למרות גאונותו העצומה בתורה.

חסיד הגיע לרבו הגדול, המגיד ממעזריטש, ושאלה בפיו: "למדנו רבנו! חז"ל מלמדים כי "חייב האדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה". אני מבין שברגעי שמחה מברכים 'ברוך הטוב והמטיב', וברגעי צער ואבדן יש לברך 'ברוך דין האמת'. אה כיצד נתן לברך באותה הרגשה ובאותה שמחה, כפי שדורשים "לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה"? איה נתן לשמח בשעת קבלת בשורה רעה? איה נתן להודות בשעת לזית המת...?"

האזין המגיד זי"ע לשאלת האיש, ולאחר התבוננות אמר: "סע לביתו של תלמידי רבי זושא. דומני שאצלו תוכל להבין את דרישת חז"ל."

נסע האיש והגיע לכפר בו מתגורר רבי זושא. חפש את "ביתו של רבי זושא" ולא מצא. בסוף הנחו אותו לצריף רעוע ודל בקצה הכפר. בהגיעו הוא רואה בית מט לפל, גג דולף, ילדים לבושים בלויי סחבות, העני

בְּדֶרֶךְ הַחֵידָה:

תְּשׁוּבוֹת לְפָרֶשֶׁת שְׁמוֹת

מִי הָיוּ שְׁלֵשֶׁת יוֹעְצֵי פְּרַעֲהוֹ?

• יִתְרוֹ, בְּלָעַם וְאִיּוֹב.

מִדּוּעַ גָּרְשׁוּ הָרוֹעִים אֶת בְּנוֹת יִתְרוֹ?

• כִּי פָּרַשׁ מֵעִ"ז, וּמִנְהַג עוֹבְדֵי אֱלִילִים הָיָה לְהַצִּיק לַפּוֹרְשִׁים.

מִדּוּעַ זָכָה אֶהְרֵן לְהִתְקַשֵּׁט בְּ'חֶשֶׁן' עִם אֲבִנֵי חֵן עַל לִבּוֹ?

• כִּי בְּרִאוֹתוֹ אֶת אֶחָיו הִצְעִיר עוֹלָה לְגִדְלָה, שְׂמַח בְּלִבּוֹ לֹא כָּל קִנְיָה.

שְׂאֵלוֹת לְפָרֶשֶׁת וְאָרָא

■ אֵלֹהֵי מִכּוֹת בָּאוּ עִ"י אֶהְרֵן, וּמִדּוּעַ?

■ לָמָּה יָצָא מֹשֶׁה מִן הָעִיר בְּכִדֵי לְהִתְפַּלֵּל?

■ מִתִּי הַכְּרִיזוּ חֲרָטְמֵי פְּרַעֲהוֹ "אֶצְבַּע אֱלֹקִים הִיא"?

מעוניינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: [zaida@kerenh.org.il](mailto:zaida@kerenh.org)

רוצים את העלון אצלכם?

שלחו בקשה לדוא"ל [zaida@kerenh.org.il](mailto:zaida@kerenh.org) ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ר 5-804-659-95
התרומויות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" ברחבי הארץ